

Homoseksualiteit en het Leger des Heils

Het Leger des Heils is een klein kerkgenootschap met afdelingen in vele landen. Daarnaast doet het Leger in Nederland in de vorm van een tweetal aparte stichtingen veel aan professionele hulpverlening in de dienstverlening en de welzijns- en gezondheidszorg. Werknemers bij deze instellingen moeten instemmen met de christelijke signatuur van het Leger, maar hoeven geen lid te zijn. Alleen de heilssoldaten moeten zich voegen naar de richtlijnen voor leer en leven van het Leger.

Het gaat ons in deze schets om het kerkgenootschap.

In de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw, toen er in steeds meer Nederlandse kerken ruimte kwam voor homoseksuele leden, was een homo- of lesbische heilssoldaat nog praktisch een onmogelijkheid. In de jaren '90 veranderde dit. Een tweetal homoseksuele heilssoldaten ondernam actie. Zij zochten contact met de Commissie Ethische en Maatschappelijke Vragen (CEMV) van het Leger, publiceerden een open brief en verenigden zich met een vijftal andere heilssoldaten in de 'Roze Brigade'. Drie van hen maakten van 1992-1994 deel uit van een subcommissie van de CEMV met de naam 'Menselijke relaties', die de opdracht kreeg een advies uit te brengen aan de CEMV rond het thema 'Homoseksualiteit en het Leger des Heils in Nederland'. Een rapport met een onderzoeksverslag en materiaal voor gesprekken en verdere studie was het resultaat. Over het rapport werd één artikel gepubliceerd in een maandblad voor medewerkers van het Leger en heilssoldaten *Intercom*. Met de adviezen in het rapport werd niets gedaan. De 'Roze Brigade' werd enkele jaren geleden in stilte opgeheven. Toch kwam er geleidelijk aan steeds meer ruimte, en wordt anno 2003 in steeds meer korpsen (plaatselijke afdelingen) homoseksualiteit geaccepteerd.

Een officiële standpuntsbepaling van het Leger is er nog niet, maar wel hebben enkele vooraanstaande leden uitspraken over homoseksuelen binnen het Leger gedaan. De eerste was majoor Alida Bosshardt, die in 1996 aan de *Gaykrant* liet weten dat het Leger "een relatie waarin liefde, respect en trouw centraal staan, tolereert". Onlangs wees majoor Hans van Vliet, de leider van het kerkgenootschap, er op dat sommige korpsen heel open zijn, en daar heeft hij een héél goed gevoel bij (Trouw, 30 augustus 2003). "Als er iets binnen het Leger is veranderd, dan het besef dat we zijn verrijkt door andersgeaarden". Majoor Johan Ringelberg voegt daar (in Trouw) aan toe: "Je wordt soms bijgestuurd door de Geest".

Ondanks deze positieve klanken valt nog niet spoedig een helder (positief) homostandpunt van het Leger des Heils te verwachten. Wel ligt er momenteel (nog steeds volgens Trouw van 30 augustus) een zeer vertrouwelijk stuk, opgesteld door de Commissie Ethische en Maatschappelijke Vragen van het Leger, en bedoeld als advies voor de Nederlandse Legercommandant – een notitie over 'menselijke relaties'. In deze notitie zijn "maatschappelijke ontwikkelingen beschreven", en er zitten 'bijbels-theologische beschouwingen' bij. Waarom kunnen we dan toch nog niet spoedig een formeel homo-standpunt van het Leger verwachten, ondanks die positieve houding van de kerkelijke top? Daar zijn twee redenen voor aan te geven. Niet iedereen binnen het Leger accepteert de gedachte dat 'bijbels-theologische beschouwingen' aan verandering onderhevig mogen zijn. Er zijn ook traditioneel-evangelicale heilssoldaten, met name in de provincie. Men wil deze leden niet voor het hoofd stoten. Bovendien maakt het Nederlandse Leger deel uit van een internationaal verband. Al is bijvoorbeeld in Scandinavië, net als in Nederland, ongehuwd samenwonen en homoseksualiteit bespreekbaar, in andere landen, zoals Engeland (waar het Internationaal Hoofdkwartier is gevestigd) en Amerika is dit nog ondenkbaar.

Toch is er sinds de jaren '90 vanuit Londen voor de landen met een Leger meer ruimte gekomen om eigen standpunten te formuleren. Daarom tot slot de reactie van homoheilssoldaat Ben Dragstra op de recente persoonlijke uitspraken: "We weten in het Leger met de gekste mensen om te gaan, maar men raakt in verlegenheid als gevraagd wordt na te denken over homoseksualiteit. Als je trots bent op de acceptatie van homoseksuelen, als je er zelfs de Heilige Geest in ziet, durf dat dan ook theologisch uit te dragen."

We wachten af. Homoseksuele en lesbische leden van het Leger des Heils die contact zoeken met voormalige leden van de 'Roze Brigade', kunnen dat doen via het LKP.